

ԴԱՎԹՅԱՆ ԱՐՄԻՆԵ

*ՀՊՄՀ Թանգարանագիտության,
գրադարանագիտության և մատենագիտության ամբիոնի մագիստրանտ
ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ ԱՆԱՀԻՏ*

*ՀՊՄՀ Թանգարանագիտության,
գրադարանագիտության և մատենագիտության ամբիոն,
բանասիրական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ*

**ՎՐԱՏՏԱՆՈՒՄ ԼՈՒՅՍ ՏԵՍԱԾ ՀԱՅԵՐԵՆ ՊԱՐԲԵՐԱԿԱՆ
ՄԱՄՈՒԼԻ ԵՎ ԳՐՔԵՐԻ ՄԱՏԵՆԱԳԻՏԱԿԱՆ, ԱՅԲԲԵՆԱԿԱՆ,
ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՑԱՆԿ
1801-1900 ԹԹ.**

ԱՌԱՋԱԲԱՆ

Սփյուռքահայ գաղութների շարքում ամենապատվավոր տեղերից մեկը պատկանում է վրացահայ գաղութին: Չափազանց մեծ է նրա մատուցած ծառայությունները մեր երկրին ու ժողովրդին: Իր նյութական ու բարոյական օգնությունը նա միշտ հասցրել է ոչ միայն բուն հայրենիքում, այլ նաև սփյուռքի, մասնավորապես, Վրաստանում եղած հայությանը:

Վրացահայ գաղութը մասնավորաբար 19-րդ դարում հայ գրականությանը, առհասարակ հայ մշակույթին, հայ ժողովրդի վերազարթոնքին, հայ ազգայնության և անկախության գաղափարներին և ձգտումներին բերեց մեծապես նկատելի իր նպաստը: Ինքնին մի բացառիկ երևույթ է վրացահայ գաղութը: Վրաստանի քաղաքներում, մասնավորապես Թիֆլիսում հաստատված հայ ժողովրդի զավակների տնտեսական, առևտրային, եկեղեցական, կրոնական, կրթական, մշակութային ազգային-քաղաքական գործունեությունը հայությանը պատիվ բերող իրագործումներ են:

XIX դարի երկրորդ կեսին Թիֆլիսը արդեն հայ գրքի գլխավոր կենտրոնն էր Կովկասում և ամբողջ Ռուսական կայսրությունում: Իբրև Անդրկովկասի և կովկասահայության կենտրոն՝ Թիֆլիսը նույն ժամանակահատվածում սկսում է նկատելիորեն ազդակել արևելահայոց գրահրատարակչությունը, և գլխավորապես այս քաղաքի հայոց տպարանների ու հրատարակչությունների շնորհիվ է, որ շուտով ամբողջ Կովկասում հայ գրքի հրատարակությունը իր ընդհանուր քանակով գրավում է առաջին տեղը:

Վրաստանում տպարանների հաստատման, ստեղծագործական, ինքնագիր և թարգմանական երկասիրությունների հրատարակման, մամուլի ստեղծման ու ծավալման նպատակն էր ժողովրդի լուսավորության, մարդկային և ազգային առողջ ինքնահասակացողության և կյանքը այդպես ապրելու և արժևորելու փիլիսոփայության յուրացման նախանձախնդրությունը, հեռանկարը և առաքելությունը:

Ժողովրդանվեր ուղղությամբ, ժողովրդական խավերի լուսավորության առաքելությամբ էապես բնորոշված վրացահայության կրթական, մշակութային և հրատարակչական-տպագրական լայնածավալ գործունեության մեկ ուրիշ կողմը եղավ առաջադիմական ձգտումը: Սա ի հայտ էր գալիս 19-րդ դարի գրականության մեջ, որի սլաքը ուղղված էր դեպի Հայաստանի և հայ ժողովրդի անկախությունը:

Ինչպես հայ տպագրության, նույնպես և մամուլի ասպարեզում, վրացահայ գաղութը պատվավոր տեղերից մեկն է գրավում աշխարհի բազմաթիվ հայկական գաղութների շարքում: Շուրջ 100 տարվա ընթացքում /1801-1900/ նա տվել է հայ ժողովրդին 1758 անուն հայերեն գիրք և 32 անուն զանազան պարբերականներ: Բավական պատկառելի արդյունք՝ թվով և որակով /տես Ցանկը/:

Ընդհանուր հայացք գցելով Վրաստանում 19-րդ դարում հայերեն տպագիր մշակույթի /գիրք և մամուլ/ արժեքին, մենք կարող ենք միայն երախտագիտության խոսք ուղղել վրացահայ գաղութին, որը ծանր ճիգերի շնորհիվ կարողացավ հայ մշակույթի կանթերը բավական երկար ժամանակ վառ պահել օտար երկրում:

Հայ տպագիր գիրքը, այդ թվում նաև վրացահայ տպագրությունը եղել է հայության ինքնահաստատման և գոյատևելու ձգտման արտահայտությունը: Այն իր ինքնատիպ դիմագծով պատվավոր տեղ է զբաղեցնում հայ մշակույթի գանձարանում:

ԱՆԱՀԻՏ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

բ. գ. թ., դոցենտ

Վրաստանում 1801-1900 թվականներին լույս տեսած հայերեն պարբերական մամուլի ցանկ

Հիմնական սկզբունքը ժամանակագրական-այբբենական դասավորությունն է: Ներկա Մատենագիտական ցանկը ընդգրկում է 100 տարի ժամանակահատված: Ներկայացվում են Վրաստանում 1801-1900 թվականներին տպագրված հայերեն պարբերականները: Վրաստանում նշված ժամանակահատվածում լույս է

տեսել 32 անուն հայերեն պարբերական մամուլ: Մատենագիտությունը կազմված է ժամանակագրական կարգով, այսինքն՝ ըստ ըստ տպագրության տարեթվերի՝ 1801-ից մինչև 1900 թվականը ներառյալ:

1. **Կովկաս**, Թիֆլիս, 1846-1847:- Քաղաքական և բանասիրական լրագիր (շաբաթաթերթ):
2. **Արարատ**, Թիֆլիս, 1850-1851:- Քաղաքական, առևտրական և բանասիրական լրագիր (շաբաթաթերթ):
3. **Մեղու Հայաստանի**, Թիֆլիս, 1858-1886:- Քաղաքական, առևտրական և բանասիրական լրագիր (շաբաթաթերթ, եռօրյա, օրաթերթ):
4. **Կոունկ Հայոց աշխարհին**, Թիֆլիս, 1860-1863:- Հանդես ամսօրյա:
5. **Հայկական աշխարհ**, Թիֆլիս, 1864-1871, 1876:- Գրական և մանկավարժական ամսագիր (վերջին շրջանում մանկավարժական և կրոնական):
6. **Գարուն**, Թիֆլիս, 1866:- Ազգային լուսավորության և դաստիարակության ամսագիր:
7. **Վաճառական**, Թիֆլիս, 1866-1867:- Թիֆլիսի առևտրական գազեթ: Շաբաթական թերթ:
8. **Մշակ**, Թիֆլիս, 1872-1921:- Գրական և քաղաքական լրագիր: Շաբաթաթերթ, եռօրյա, երկօրյա, շաբաթը հինգ անգամ:
9. **Տոմար ընտանեկան**, Թիֆլիս, 1874:- Տարեգիր:
10. **Փորձ**, Թիֆլիս, 1876-1881:- Ազգային և գրականական միամսյա հանդես (նախ՝ եռամսյա):
11. **Մանկավարժական թերթ**, Թիֆլիս, 1878 -1879:- Ամսագիր:
12. **Աշխատանք**, Թիֆլիս, 1879-1882:- Քաղաքական և գրականական շաբաթաթերթ:
13. **Արձագանք**, Թիֆլիս, 1882-1898:- Գրական և քաղաքական լրագիր (շաբաթաթերթ, վերջում երկօրյա):
14. **Գործ**, Շուշի-Թիֆլիս, 1882-1884:- Գրական-քաղաքական և ազգային ամսագիր:
15. **Վարժարան**, Թիֆլիս, 1882-1884:- Մանկավարժական ամսագիր:
16. **Աղբյուր**, Թիֆլիս, 1883-1918:- Պատկերազարդ մանկական ամսագիր:
17. **Մունետիկ**, Թիֆլիս, 1883:- Թերթ:

18. **Մանկավարժանոց**, Թիֆլիս, 1884, 1886, Ախալցխա, 1885:- Մանկավարժական և գրական ամսագիր:
19. **Նոր դար**, Թիֆլիս, 1884-1916:- Քաղաքական-գրական ամենօրյա թերթ (հետագայում շաբաթը հինգ համար):
20. **Ժողովրդական պատկերազարդ տարեցույց**, Տփղիս, 1888 -1918:- Սկզբում լույս է տեսել օրացույցի ձևով, կոչվել է նաև «Պատկերազարդ լիակատար տարեցույց»:
21. **Մուրճ**, Թիֆլիս, 1889-1907:- Գրական, հասարակական և քաղաքական ամսագիր:
22. **Տարագ**, Թիֆլիս, 1890-1919:- Գեղարվեստական, գրական, քննադատական, հասարակական, երգիծաբանական պատկերազարդ հանդես (շաբաթաթերթ, երկշաբաթաթերթ, վերջում՝ միամսյա):
23. **Ազատ Հայաստան**, Թիֆլիս, 1893-1894:- Հայ բանվոր հեղափոխականների ասոցիացիայի օրգան (պարբերաթերթ):
24. **Թատրոն**, Թիֆլիս, 1893-1895, 1899-1901, 1903, 1905:- Գրական և թատերական պատկերազարդ հանդես (վեցամսյա):
25. **Կոիվ**, Թիֆլիս, 1894-1895:- Հայ բանվոր հեղափոխականների ասոցիացիայի օրգան:
26. **Հորիզոն**, Թիֆլիս, 1894:- Գրական հանդես (Տարեգիր):
27. **Ծիածան**, Թիֆլիս, 1895-1901:- Աշակերտական թերթ:
28. **Լումա**, Թիֆլիս, 1896-1912:- Գրական, քաղաքական, պատմական և հանրային ամսագիր (նախ կիսամսյա, ապա՝ երկամսյա):
29. **Տարեցույց**, Թիֆլիս, 1896-1916:- Լիակատար ժողովրդական պատկերազարդ:
30. **Ազգագրական հանդես**, Թիֆլիս, 1897-1916:- Եռամսյա պատկերազարդ:
31. **Ընկեր**, Թիֆլիս, 1898-1899:- Աշակերտական ամսաթերթ:
32. **Բանվոր**, 1900-1901:- ՌՍԴ(բ)Կ բանվորական թերթ:

***Վրաստանում 1801-1900 թվականներին լույս տեսած
հայերեն գրքերի ցանկ***

Հիմնական սկզբունքը ժամանակագրական-այբբենական դասավորությունն է: Ներկա Մատենագիտական ցանկը ընդգրկում է 100 տարի ժամանակա-

հատված: Ներկայացվում են Վրաստանում 1801-1900 թվականներին տպագրված հայերեն գրքերը:

Վրաստանում նշված ժամանակահատվածում լույս է տեսել մոտ 1758 անուն հայերեն գիրք: Դրանց մասին տեղեկությունը վերցրել ենք մատենագիտական աղբյուրներից՝ Հայկ Դավթյանի «Հայ գիրքը 1801-1850 թվականներին, Մատենագիտություն» (Երևան, 1967, 538 էջ) և «Հայ գիրքը 1851-1900 թվականներին, Մատենագիտություն» (Երևան, Գիրք, 1999, 860 էջ):

Մատենագիտությունը կազմված է ժամանակագրական կարգով, այսինքն՝ ըստ տպագրության տարեթվերի՝ 1801-ից մինչև 1900 թվականը ներառյալ:

- 1. Մկրտչյան Դ. Կրթեցի,** Պատմություն և խրատ բժշկության ցավոյն նորոգ ծագելո աշխարհին Հնդկաց և երևելո ի զանազան աշխարհս, որ անվանյալ կոչի՝ կալիրամարապս.- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1823.- 15 էջ:
- 2. Ներսես Ե Աշտարակեցի,** Համառոտություն անցից քրիստոսակերտ Մայր Աթոռոյ Հայոց ս. Էջմիածնի.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1824.- 75 էջ:
- 3. Եփրեմ Խուրի Ասորի,** Սրբո հորն մերո Եփրեմի Խուրին Ասորվո Գիրք աղոթից.- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1825.- 106 էջ:
- 4. Հրահանգ Քրիստոնեական վարդապետության ի պէտս մանկանց Հայաստանյայց ս. Եկեղեցվո: Թարգմանություն: (Թարգմ. Հարություն Ալամդարյան).- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1825.- 946 էջ:**
- 5. Ներսէս Աշտարակեցի,** Հայելի պարտավորությանց ծիսատեր քահանայից: Հորինյալ առաջնորդական պարտավորությամբ ի Ներսիսե արքեպիսկոպոսե Աշտարակեցվո.- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1825.- 16 էջ:
- 6. Սեբաստացի Հ,** Ներբողական նվագերգությունք Հօրինյալ ի սրբազան ի Հովհաննես արքեպիսկոպոսե Սեբաստացվո՝ առաքելաշավիղ առաջնորդե աստվածապահ Սեբաստիա քաղաքի.- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1825.- 21 էջ:
- 7. Ներսես Ե Աշտարակեցի.** Հայտարարություն քրիստոնեական պարտավորության հպատակաց ամենաբարեպաշտ կայսերության Ռուսաց.- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1826.- 6 էջ:

8. **Չամչյան Մ.** Քերականություն հայկազյան լեզվի.- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1826.- 600 էջ:
9. **Չամչյան Մ.** Քերականություն հայկազյան լեզվի.- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1826.- 592 էջ:
10. **Ազդարարություն** առ Հայս: Առաջադրություն Հայոց նոր սարքվող զորքի համար.- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1827:
11. **Համբավք** ի գնդէ որոշեցելո վասն Կովկասյան սահմանաց, արտահանեալ ի համբավագրոց կոչեցելո Московские ведомости № 76, յամի 1826, ի սեպտեմբերի 22, երես 3056, 3057, 3058, 3059.- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1827.- 12 էջ:
12. **Հռչակ** ողորմության աստվածազոր մեծափառության ինքնակալի և կայսեր ամենայն Ռուսաց Նիկողայոսի Առաջնո առ ազգս Հայոց, որ ի Վրաստան (Ներսես Աշտարակեցու ատենախոսությունը).- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1827.- 15 էջ:
13. **Առաջադրություն** Հայոց նոր սարքվող զորքի մասին.- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1828:
14. **Գերամբարձ** հայտարարություն կայսեր Նիկողայոսի հաղագս պատերազմին ընդ Օսմանյան տերության.- Թիֆլիս: 1828.- 12 էջ:
15. **Երախայրիք** Ներսիսյան դպրոցի. (Ա գիրք).- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1828.- 94 էջ:
16. **Երախայրիք** Ներսիսյան դպրոցի. (Բ գիրք).- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1828.- 56 էջ:
17. **Ղամազյանց Մ.** Բան ի վերա առման քաջակառույց ամրոցին Երևանա.- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1828.- 5 էջ:
18. **Արծրունի Գ.** Դարաստան խրատուց.- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1829.- 212 էջ:
19. **Ներսես Շնորհալի.** Ողբ Եղեսիո.- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1829.- 110 էջ:
20. **Տեր-Մարուգյանց Հ.** Հանդես օրհնության յոթնալույս յուղոյն մյուռնի.- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1829.- 8 էջ:
21. **Արծրունի Գ.** Դարաստան խրատուց.- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1830.- 212 էջ:
22. **Օրացույց** 1830 ամի տեառն ՌՄՀԹ.- Թիֆլիս: Տպարան Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1830.- 78 էջ:

- 23. Կյումյուշխանեցի Մ.** Լուծ արմատոյն մերոյ.- Տիխիս: 1832:
- 24. Տիպար վայելչագրության.** Թիֆլիս: 1833.- 11 թերթ:
- 25. Աբովյան Խ.** Նախաշավիղ կրթության ի պետս նորավարժից.- Թիֆլիս: Տպարան Հ. և Դ. Արզանյանցների, 1838 կամ՝ Հայոց Ներսիսյան դպրոցի, 1844-1845:
- 26. Այբբենարան Հայոց.** Թիֆլիս: Տպարան Հ. և Դ. Արզանյանցների, 1838.- 30 էջ:
- 27. Դարաստան** հատուկտիր գրվածոց Հայ մատենագրաց.- Թիֆլիս: Տպարան Հ. և Դ. Արզանյանցների, 1838.- 251 էջ:
- 28. Առակներ** և պատմություններ նախնական ընթերցանության համար.- Թիֆլիս: Տպ. Հ. և Դ. Արզանյանցների, 1839.- 108 էջ:
- 29. Կրթություն** ավետարանական՝ ի պետս Հայաստանյայց ս. եկեղեցվո.- Թիֆլիս: Տպարան Հ. և Դ. Արզանյանցների, 1839.- 40 էջ:
- 30. Արզանյանց Հ. Արզանյանց Դ.** Քերականություն հայ.- Թիֆլիս: Տպարան Հ. և Դ. Արզանյանցների, 1840.- 276 էջ:
- 31. Տիպար** վայելչագրության.- Թիֆլիս: 1840.- 11 թերթ:
- 32. Դուստի.** Խրատ թէ ինչպե՛ս հարկավոր է ցանել Ամերիկու թամբաքուն, որո փորձն առին Ղրիմումն.- Թիֆլիս: Տպարան Հ. և Դ. Արզանյանցների, 1841.- 33 էջ:
- 33. Խրատ** բամբակի ծառ բազմացնելո և բամբակ շինելո.- Թիֆլիս: Տպարան Հ. և Դ. Արզանյանցների, 1841.- 76 էջ:
- 34. Խրատ** տորոն ցանելո.- Թիֆլիս: Տպարան Հ. և Դ. Արզանյանցների, 1841.- 15 էջ:
- 35. Կարենյանց Հ.** Ճառ վասն փրկագործ չարչարանաց և խաչելության տեառն մերոյ և փրկչին Հիսուսի Քրիստոսի.- Թիֆլիս: Տպարան Գևորգ Արծրունու, 1841.- 23 էջ:
- 36. Ավետարան** տեառն մերո Հիսուսի Քրիստոսի.- Թիֆլիս: Տպարան Գևորգ Արծրունու, 1842.- 299 էջ:
- 37. Թերթ** վասն պարտավորության երեցփոխանաց.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1842:
- 38. Համառոտ** գիտելիք զմետաքսագործութենէ.- Թիֆլիս: Տպարան Հ. և Դ. Արզանյանցների, 1842.- 25 էջ:
- 39. Ջալալյանց Ս.** Ճանապարհորդություն ի Մեծն Հայաստան: Մասն Ա.- Թիֆլիս: Տպարան Գևորգ Արծրունու, 1842.- 234 էջ:

- 40. Տեր-Ղուկասյան Ե.** Կանոնք գործածականք, հանյալք ի փորձոց աշխատասիրությամբ Անդրկովկասյան միաբանության ագարակային և առևտրական տնտեսության, բժշկի Ե. Տեր-Ղուկասյանի.- Թիֆլիս: Տպարան Հ. և Դ. Արզանյանցների, 1842.- 25 էջ:
- 41. Առձեռն** բժշկարան ի պետս գյուղականաց կամ Բժշկական խրատք վասն արքունի գյուղականաց.- Թիֆլիս: Տպարան Հ. և Դ. Արզանյանցների, 1843.- 74 էջ:
- 42. Երզնկյան Ռ.** Համառոտություն պատմության Հայոց.- Թիֆլիս: Տպարան Գևորգ Արծրունու, 1843.- 200 էջ:
- 43. Սաղմոս** Դավթի, որ է աղօթք և օրհնություն առ աստված և մարգարեություն վասն մարդեղությանն Քրիստոսի.- Թիֆլիս: Տպարան Գևորգ Արծրունու, 1844.- 491 էջ:
- 44. Մանդինյան Ս.** Օրինակ հայկական վայելչագրության.- Թիֆլիս: 1845.- 12 թերթ:
- 45. Հրահանգ** քրիստոնեական վարդապետության ի պետս մանկանց Հայաստանյայց ս. Եկեղեցվո.- Թիֆլիս: Տպարան Գևորգ Արծրունու, 1847.- 96 էջ:
- 46. Ներսես Աշտարակեցի.** Այցելություն սգավորաց.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1847.- 15 էջ:
- 47. Կրթություն** ավետարանական.- Թիֆլիս: Տպարան Ղուլյանց և Շահմուրադյանց, 1849.- 45 էջ:
- 49. Օրացույց** 1849 հասարակ ամի տեսոն և Հայոց ՌՄՂԸ թվականի.- Թիֆլիս: Տպարան Գևորգ Արծրունու, 68 էջ:
- 50. Օրբելի Հ.** Այբբենարան.- Թիֆլիս: Տպարան Գևորգ Արծրունու, 1849.- 84 էջ:
- 51. Աղոթք** հանգստյան ի հիշատակ հանգուցյալ Սերովբե վարժապետի Պատկանյանց.- Թիֆլիս: 1850.- 25 էջ:
- 52. Առաջին** կանոն Սաղմոսի, բաժանյալ ի հեգենայս, ի պետս դեռավարժից.- Թիֆլիս: Տպարան Գևորգ Արծրունու, 1850.- 48 էջ:
- 53. Արարատյան Ա.** Ճակատ անմահից. եղերական արկածից Հոբա ար_դարոյն, հազներգությամբ չափավորյալ ի համբերություն և ի խրատ.- Թիֆլիս: Տպարան Ղուլյանց և Շահմուրադյանց, 1850.- 169 էջ:
- 54. Համառոտ** հրահանգ քրիստոնեական հավատո.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Պատկանյանի, 1850.- 16 էջ:

- 55. Յուցակ** ամենայն ազգ հայերեն մատենից, տպագրելոց ի Վենետիկ, ի Վեննա, ի Կոստանդնուպոլիս, ի Կալկաթա, ի Ջմյունա, ի Մոսկով և յայլ քաղաքս.- Թիֆլիս: Տպարան Գևորգ Արծրունու, 1850.- 24 էջ
- 56. Պատկանյան Մ.** Պարզև մանկանց.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1851.- 116 էջ:
- 57. Ժամագիրք** ատենի արարյալ սուրբ և աստվածաշնորհ թարգմանչացն Սահակայ և Մեսրոպայ և երանելի Հայրապետացն մերոց Գյուտո և Հովհաննու Մանդակունվո և սրբոյն Ներսիսի Շնորհալոյ.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1852.- 203 էջ:
- 58. Ակտ** կամ տարեկան հանդես Ներսիսյան հոգևոր դպրոցի հայոց Թիֆլիսու.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1853.- 47 էջ:
- 59. Գալլուայ Լ.** Ինկվիզիցիա: Հտ. 1.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1853.- 102 էջ:
- 60. Գալլուայ Լ.** Ինկվիզիցիա: Հտ. 2.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1853.- 66 էջ:
- 61. Աշտարակեցի Ն.** Համառոտություն անցից քրիստոսակերտ մայր աթոռո Հայոց Սրբոյ Էջմիածնի.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1853.- 80 էջ:
- 62. Երիցփոխյանց Գ.** Բառարան ի ռուսաց լեզվե ի հայ.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1854.- 591 էջ:
- 63. Համառոտություն** Նոր կտակարանի.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1854.- 79 էջ:
- 64. Նոր** այբբենարան կամ սկիզբն ընթերցանության Հայոց.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1854.- 64 էջ:
- 65. Դը Ֆերէալ Մ.** Գաղտնիք ինկվիզիցիայի: Մասն առաջին.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1854.- 121 էջ:
- 66. Դը Ֆերէալ Մ.** Գաղտնիք ինկվիզիցիայի: Հտ. երկրորդ.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1854.- 122 էջ:
- 67. Բարոյական** խրատք և հատվածք արձակք և չափավորք ի պետս ընթերցանության մանկանց: Գիրք երկրորդ.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1855.- 97 էջ:
- 68. Համառոտ** կարգավորություն հասարակաց աղոթից Հայաստանյայց Սուրբ եկեղեցվո.- Թիֆլիս: Տպարան Հակոբ Գրիգորյան Արզումանյանցի, 1855.- 248 էջ:

- 69. Քրիստոնեական** նախագիտելիք: Գիրք երրորդ.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1855.- 63 էջ:
- 70. Օրացույց** 1856 նահանջ ամի տեառն և ՌՅԵ – 1305 Հայոց թվականի.- Թիֆլիս: Տպարան Հակոբ Գրիգորյան Արզումանյանցի, 1855.- 96 էջ:
- 71. Դը Ֆերէալ Մ.** Գաղտնիք ինկվիզիցիայի: Մասն երրորդ.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1855.- 120 էջ:
- 72. Աղոթամատույց.** Թիֆլիս: Տպարան Հակոբ Գրիգորյան Արզումանյանցի, 1856.- 134 էջ:
- 73. Գիրք** աղոթից վասն ամենայն ցեղ պատահարաց, որք գան ի վերա մարդոյն.- Թիֆլիս: Տպարան Հակոբ Գրիգորյան Արզումանյանցի, 1856.- 115 էջ:
- 74. Համառոտ** պատմություն Հայոց եկեղեցվո.- Թիֆլիս: Տպարան Հակոբ Գրիգորյան Արզումանյանցի, 1856.- 48 էջ:
- 75. Հին և Նոր** կտակարանի համառոտ պատմություն նորահաս մանկանց համար: Մաս 1.- Թիֆլիս: Տպարան Հակոբ Գրիգորյան Արզումանյանցի, 1856.- 28 էջ:
- 76. Հին և Նոր** կտակարանի համառոտ պատմություն նորահաս մանկանց համար: Մաս Բ.- Թիֆլիս: Տպարան Հակոբ Գրիգորյան Արզումանյանցի, 1856.- 37 էջ:
- 77. Կոստանդնուպոլսեցի Մ.** Բարի մարդ և բարի քրիստոնյա: Բ տիպ.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1856.- 492 էջ:
- 78. Մխիթարյան Ա.** Պատմություն մենաստանին Հառիճո ի Շիրակ. Թիֆլիս: Տպարան Հակոբ Գրիգորյան Արզումանյանցի, 1856.- 90 էջ:
- 79. Գառնեցի Հ.** Աղոթք յուրաքանչյուր ավուրց շաբաթու.- Թիֆլիս: Տպարան Հակոբ Գրիգորյան Արզումանյանցի, 1856.- 8 էջ:
- 80. Պատկանյան Մ.** Պարզև մանկանց.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1856.- 112 էջ:
- 81. Տաղարան** Հայաստանյայց Սուրբ եկեղեցվո ի Հայրապետության Տեառն Տեառն Ներսիսի սրբազանակատար կաթողիկոսի Ամենայն Հայոց.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1856.- 332 էջ:
- 82. Օրացույց** 1857 ամի տեառն և 1306 - ՌՅԶ Հայոց թվականի.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1856.- 88 էջ:
- 83. Կարենյան Հ.** Պատմություն և պատճառք վերադարձի երից վարդապետաց Հայոց Սարգսի, Գաբրիելի և Ամբրոսյա ընդ հովանյավ Լուսավորչական

Սուրբ Աթոռո Հայաստանյայց եկեղեցվո.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1857.- 48 էջ:

84. Հատընտիր և պատկերազարդ առակք Եզրպուսի, և առաժք պեսպես ազգաց.- Թիֆլիս: Գրատուն Ալադաթյանի, 1857:

85. Պատմություն կայսերն Փոնցիանոսի և կնոջն և որդվոյն նորին Դիոկղետիանոսի և յոթն իմաստասիրաց.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1857.- 194 էջ:

86. Պատմություն Պղնձե քաղաքին.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1857.- 225 էջ:

87. Վերադարձ երից վարդապետաց Սարգսի Թեոդորյան, Գաբրիելի Այվազյան և Ամբրոսյա Գալֆայեան ի ծոց լուսավորչական Հայաստանյայց Սուրբ եկեղեցւոյ.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1857:

88. Աբովյան Խ. Վերք Հայաստանի.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1858.- 275 էջ:

89. Արարատյան Ա. Դիմագրավ ընդդէմ սատան հարուցելոց ամենապատվական նախամայր մաքուր լեզվիս Հայոց.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1858.- 110 էջ:

90. Արարատյան Ա. Մխալանք գրոցն որ կոչի Վարժապետարան կրոնի.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1858.- 100 էջ:

91. Չոհրապյան Մ. Վեպք զվարճալի անցից որս պարունակին խրատական և իմաստալից ասացվածք ժողովյալ և թարգմանյալ յայլ և այլ լեզվաց.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1858.- 109 էջ:

92. Կարենյան Հ. Բաղդատություն պատմության Մովսիսի Խորենացվո տպագրելոյն ի Վենետիկ ընդ երկուց ձեռագրաց.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1858.- 130 էջ:

93. Հասան-Ջալալյան Ս. Ճանապարհորդություն ի Մեծն Հայաստան: Մաս Բ.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 8-517 էջ:

94. Մանդինյան Ս. Չորս եղանակք տարվա.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1858.- 55 էջ:

95. Օրացույց և գուշակությունք օդոց 1859 թվականին Քրիստոսի և Հայոց ՌՅԸ.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1858.- 46 էջ:

96. Արարատյան Ա. Համառոտ վարք Հովհաննու ավագ քահանայի Մարտիրոսյան Ոսկերչյանց Վաղարշապատեցվո ընդ ինչ ինչ գրավոր գործոց նորա.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1859.- 77 էջ:

- 97. Հանդես** այցելության վեհափառ հայրապետին ամենայն Հայոց տեառն Մատթեոսի ի հոգևոր դպրոցն Հայոց Տփղիսա ի 16 հունիսի 1859 ամի.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1859.- 18 էջ:
- 98. Մանդինյան Ս.** Հայելի դաստիարակության տղայոց.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1859.- 156 էջ:
- 99. Պատկանյան Մ.** Միջի մարդ կամ մոցիքուլ.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1859.- 61 էջ:
- 99ա.** Աստվածաշունչ երեխեքանց.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1860.- 66 էջ:
- 100.** Բարոյական պատմությունք երեխայից համար.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1860.- 85 էջ:
- 101. Լանգլուա Վ.** Մովսես Խորենացի և նորա պատմությունը.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1860:
- 102.** Խորհրդատետր սրբազան պատարագի.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1860.- 31 էջ:
- 103. Կարենյան Հ.** Շուշանիկ դուստր մեծին Վարդանայ Հայոց Սպարապետի.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1860.- 73 էջ:
- 104. Մատթեոս Կաթողիկոս.** Բարի մարդ և բարի քրիստոնյա.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1860.- 278 էջ:
- 105. Մատթեոս Կաթողիկոս.** Հանդիսարան ուղղափառության հայոց եկեղեցվո.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1860.- 439 էջ:
- 106. Մարուտյան Գ.** Հայերեն քերականություն նորավարժ ուսանողաց համար.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1860.- 82 էջ:
- 107. Պատկանյան Մ.** Պատասխանիք Հակոբա Կարինյանց գրվածքի դեմ.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1860.- 56 էջ:
- 108. Պռոշյան Պ.** Սոս և Վարդիթեր.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1860.- 227 էջ:
- 109. Տեր-Գրիգորյան Գ.** Կրթություն թվաբանական.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1860.- 154 էջ:
- 110. Օրացույց** 1861 թվականի Քրիստոսի և Ազգիս Հայոց ՌՅԺ - 1310.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1860.- 104 էջ:

- 111. Աղաբեգյան Մ.** Գարեգին Սրվանձտյան.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1861:
- 112. Այբբենարան** գիմնազի.- Թիֆլիս: 1861°:
- 113. Խատիսյան Գ.** Սեր.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1861.- 108 էջ:
- 114. Մամիկոնյան Հ.** Արիեստ քաղցրավենիք շինելոյ: Հտ. Ա.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1861.- 136 էջ:
- 115. Մուրատյան Գ.Մ.** Գարեգին Սրվանձտյան.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1861°:
- 116. Նամակներ** փոքր Հենրիի վրա իր Մորաոյրից.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1861.- 59 էջ:
- 117. Պատկանյան Մ.** Կրիտիք Հակոբա Կարենյանց հեղինակության վրա.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1861.- 84 էջ:
- 118. Սկանդարյան Գ. Սկանդարյան Ս. Մելիքյանց Ղ.** Վարդարան ի պետս վարժության դեռահաս մանկանց.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1861.- 34 էջ:
- 119. Տեսություն** տասնամյա գործողությանց և հաշվոց հոգեբարձվաց Ներսիսյան հայոց հոգևոր ուսումնարանին Տիխիսա ի 1851-ց 1861 ամն.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1861.- 155 էջ:
- 120. Քանի** մը խոսք հոռվմեական եկեղեցվո գլխավորության մասին.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1861.- 51 էջ:
- 121. Աբովյան Խ.** Նախաշավիղ կրթության ի պետս նորավարժից: Մաս 1.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1862.- 103 էջ:
- 122. Երզնկյան Ռ.** Հրապարակական պատասխանի ընդդեմ զրպարտությանց Դաբաղ Ղաղոյի.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1862.- 43 էջ:
- 123. Մատթեոս Կաթողիկոս,** Հայելի աստվածային շնորհաց.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1862.- 171 էջ:
- 124. Պ. Ս.** Սրբազան պատմություն հայ տղայոց և աղջկանց համար: Հտ. Բ.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1862.- 241 էջ:
- 125. Պատկանյան Մ.** Պարզև մանկանց.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1862.- 121 էջ:

- 126. Ռոստոմյան Դ.** Հասարակաց բժշկականություն: Հտ. Ա.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1862.- 96 էջ:
- 127. Սահառունի Ի.** Մեղվաբանություն.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Հովհաննես Էնֆիաճյանցի, 1862.- 106 էջ:
- 128. Օրացույց** 1863 թվականին Քրիստոսի և Ազգիս Հայոց ՌՅԺԲ - 1312.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1862.- 132 էջ:
- 129. Լանգլուա Վ.** Մովսես Խորենացի և նրա պատմությունը.- Թիֆլիս: 1863.- 64 էջ:
- 130. Մատթեոս Կաթողիկոս.** Դիտողություն ճշմարտության Ս. Ավետարանին Հիսուսի Քրիստոսի.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1863.- 44 էջ:
- 131. Մատթեոս Կաթողիկոս.** Խորհրդածություն շնորհաց և նշանաց խորհրդոքրիստոսական սուրբ եկեղեցվո ի պետս ուղղափառ մանկանց նորին.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1863.- 161 էջ:
- 132. Նոր կտակարան Սրբո Ավետարանի տեառն մերո Հիսուսի Քրիստոսի....-** Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1863.- 601 էջ:
- 133. Շահնազարյան Դ.** Մայր ցուցակ ձեռագիր մատենից գրադարանի Սրբոյ աթոռոյն Էջմիածնի.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1863.- 230 էջ:
- 134. Շահնազարյան Կ.** Ծրագիր պատմություն Հայաստան աշխարհին և տեսություն հին Հայաստանի և նրա այժմյան վիճակին վրայ.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1863.- 112 էջ:
- 135. Պոռչյան Պ.** Աղասի.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1863.- 75 էջ:
- 136. Սիմոնյան Պ.** Սրբազան պատմություն Նոր կտակարանի հայ տղայոց և աղջկանց համար: Հտ. Ա.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1863.- 236 էջ:
- 137. Տեր-Հակոբյան Ն.** Հրահանգ ոռոսաց լեզվի.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1863.- 208 էջ:
- 138. Քոչարյան Կ.** Տանու բժիշկ կամ հասարակաց բժշկարան.- Թիֆլիս: Տպարան Գաբրիել Մելքումյանցի և Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1863.- 145 էջ:
- 139. Օրացույց** 1864 նահանջ թվականին Քրիստոսի և Ազգիս Հայոց ՌՅԺԳ - 1313.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1863.- 173 էջ:

- 140. Աբովյան Խ.** Պարապ վախտի խաղալիք.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1864.- 137 էջ:
- 141. Նոր երգարան.**- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1864.- 151 էջ:
- 142. Բանչևակի.** Դոքտոր Բանչևակու դասերը.- Թիֆլիս: 1865^օ:
- 143. Ժամագիրք** Հայաստանյայց Ս. եկեղեցվո, արարյալ սրբոց թարգմանչացն մերոց Սահակա և Մեսրոպա և երանելի հայրապետացն մերոց Գյուտո և Հովհաննու Մանդակունվո և սրբոյն Ներսիսի Շնորհալվո.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1865.- 720 էջ:
- 144. Կանոնադրություն** շինական հասարակություններու, նրանց հասարակական կառավարութենի և թագավորական և հասարակական հարկատվութենի համար.- Թիֆլիս^օ: 1865^օ.- 79 էջ:
- 145. Կորնելիոս.** Սկզբնական դասագիրք աշխարհագրության.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1865.- 77 էջ:
- 146. Մարկոսյան Գ.** Մանր ուսմունք քրիստոնեական հավատո և սրբազան պատմության ավետարանի.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1865.- 134 էջ:
- 147. Պալասանյան Ս.** Պատմություն հայոց գրականության: Հտ. 1.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1865.- 259 էջ:
- 148. Պալասանյան Ս.** Ֆրանսերեն այբբենարան.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1865.- 95 էջ:
- 149. Պատմություն** Աստվածաշունչ գրոց Հին կտակարանի.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1865.- 122 էջ:
- 150. Պատմություն** Աստվածաշունչ գրոց Նոր կտակարանի.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1865.- 135 էջ:
- 151. Պարլեյ Ամերիկացի.** Ամերիկացի Պարլեյի զրույցները.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1865.- 183 էջ:
- 152. Սաղմոս** երջանիկ Մարգարեին Դավթի.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1865.- 49 էջ:
- 153. Այբբենարան** հայերեն լեզվի: Տետրակ Բ.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1866.- 52 էջ:
- 154. Գ. Տ. Ա. Ա. Ե.** Ընթերցարան հայ երեխաների համար.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1866.- 97 էջ:

- 155. Կանոնադրություն** Ներսիսյան Ազգային հոգևոր դպրոցին Տիխոն.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1866.- 32 էջ:
- 156. Մատաղահասների** գերեզման կամ մարմնաշարժություն.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1866.- 18 էջ:
- 157. Մեծատունյան Ե.** Մասյա որդվոյն Եղիշեի օրհնության քնարը.- Թիֆլիս: Տպարան Մովսես Վարդանյանի, 1866.- 11 էջ:
- 158. Շահ-Պարոնյան Մ.** Մի քանի խոսք խոլերայի պատճառների և նորանցից զգուշանալու միջոցների վերայ.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1866.- 21 էջ:
- 159. Սունդուկյան Գ.** Գիշերվան սաբրը խեր է.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1866.- 26 էջ:
- 160. Վեհապետյան Գ.** Ուղևորություն առաջնորդի Հայոց Ատրպատականի Գեորգա արքեպիսկ. Վեհապետյան ի Թեհրան.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1866.- 34 էջ:
- 161. Տեր-Գրիգորյան Մ.** Էս էլ քի մոցիքություն կամ զակուսկա, ճաշ, իրիգնահաց.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1866.- 31 էջ:
- 162. Քալանթարյան Գ.** Մահ.- Թիֆլիս: 1866.- 10 էջ:
- 163. Աղայան Ղ.** Արություն և Մանվել.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1867.- 240 էջ:
- 164. Ավետարան ճաշու** և տոնք յուրաքանչյուր ավուրց ի բոլոր տարվոջն, ըստ նորո Տոնացուցին.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1867.- 278 էջ:
- 165. Կարենյան Հ.** Նկարագիր Սուրբ Սարգիս եկեղեցւոյ Հայոց Թիֆլիզոյ.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1867.- 44 էջ:
- 166. Սիմեոնյան Պ.** Դասագիրք ընդհանուր պատմության: Հտ. 1.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1867.- 192 էջ:
- 167. Սիմեոնյան Պ.** Դասագիրք միջին դարերի պատմության: Հտ. 2.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1867.- 129 էջ:
- 168. Փուղինյան Ն.** Դալալ Ղաղո.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1867.- 46 էջ:
- 169. Ասկերյան Հ.** Հասունյան քաղաքականություն.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1868.- 528 էջ:
- 170. Նադեժդա Վ.** Աշտոնի ընտանիքը.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1868.- 74 էջ:

- 171. Պալասանյան Ա.** Գործնական քերականություն հայերեն լեզվի: Հտ. 1.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1868.- 205 էջ:
- 172. Էրազմուս Վ.** Կերակուրը իբրև միջոց տկարություններից զգուշացնելու համար.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1868.- 54 էջ:
- 173. Յուցակ** հայերեն մատենից.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1868.- 42 էջ:
- 174. Փուղինյան Ն.** Դալալ Ղադր.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1868.- 46 էջ:
- 175. Աբովյան Գ.** Համառոտություն հայոց ազգի պատմության.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1869.- 277 էջ:
- 176. Բարխուդարյան Գ.** Սեր կամ մահ.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1869.- 156 էջ:
- 177. Գ. Տ. Ա. Ե.** Ընթերցարան հայ երեխաների համար.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1869.- 105 էջ:
- 178. Պալասանյան Ա.** Գործնական քերականություն հայերեն լեզվի: Հտ. 2.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1869.- 104 էջ:
- 179. Սիրիբ թշնամիներուդ.**- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1869.- 150 էջ:
- 180. Փափազյան Մ.** Հրահանգ քերականության հայերեն լեզվի.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1869.- 149 էջ:
- 181. Բալասանյան Ա.** Քերականության (փորձ) գավառական հայ լեզվի.- Թիֆլիս: 1870:
- 182. Ճառախոսություն** և համարատվություն Ներսիսյան Ազգային Հոգևոր դպրոցի, հանդիսավոր գործողության մեջ 1869 թվականի հոկտեմբերի 12-ին.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1870.- 70 էջ:
- 183. Մանկական** աշխարհ.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1870.- 168 էջ:
- 184. Նազարյան Ա.** Պատմություն Պիղազոզիկայի և երկու հատ ճառ.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1870:
- 185. Պալասանյան Ա.** Ընդհանուր տեսություն արևելյան նոր գրավոր լեզվի Հայոց.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1870.- 120 էջ:
- 186. Սաղմոս** երջանիկ Մարգարեին Դավթի.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1870.- 48 էջ:

- 187. Տեր-Հակոբյան Ն.** Գործնական թվաբանություն.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1870.- 102 էջ:
- 188. Տեր-Հակոբյան Ն.** Մայրենի լեզու.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1870.- 60 էջ:
- 189. Օրացույց** 1871 թվականին Քրիստոսի և Ազգիս Հայոց ՌՅԻ - 1320.- Թիֆլիս: Տպարան Խալիպյան ուսումնարանի, 1870.- 86 էջ:
- 190. Օրացույց** 1871 թվականին Քրիստոսի և Ազգիս Հայոց ՌՅԻ - 1320.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1870.- 120 էջ:
- 191. Օրբելի Հ.** Նախաշավիղ կրոնագիտության ուղղափառ դավանության Հայաստանյայց Սուրբ եկեղեցվո.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1870.- 66 էջ:
- 192. Կերակուր մարդոյ.-** Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1871.- 89 էջ:
- 193. Մասէ ժան.** Մի կտոր հացի պատմություն.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1871.- 241 էջ:
- 194. Միրիմանյան Հ.** Մարդու կազմվածք.- Թիֆլիս: Տպարան Բուղդան Մունթոյանցի, 1871.- 43 էջ:
- 195. Նազարյան Ս.** Տեսական և գործնական առաջնորդ ոուս լեզվի ի պետս հայկազյան մանուկների.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1871.- 317 էջ:
- 196. Տեր-Աղեքսանդրյան Գ.** Լիակատար երգարան.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1871.- 132 էջ:
- 197. Տեր-Ղևոնդյան Ն.** Մայրենի լեզու.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1871.- 98 էջ:
- 198. Օրբելի Հ.** Դասատետր եկեղեցական պատմության.- Թիֆլիս: Տպարան Ներսիսյան դպրոցի, 1871.- 217 էջ:
- 199. Աղայան Ղ.** Երկու քույր.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1872.- 108 էջ:
- 200. Արծրունի Ե.** Խնդիր երկաթե ճանապարհի վերայ դեպ ի Հնդկաստան.- Թիֆլիս: Տպարան Կովկասի գլխավոր կառավարության, 1872.- 52 էջ:
- 201. Լալայեանց Ն.** Պատվաստման կամ ծաղիկ կտրելու նշանակությունը.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1872.- 30 էջ:
- 202. Խոչայան Վ.** Ճանապարհորդություն Վեզուվյան հրաբուխի սարի վրա.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1872.- 125 էջ:

- 203. Մանկական** աշխարհ.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1872.- 206 էջ:
- 204. Մի քանի** խոսք Հովսեփ Էֆենդյանցի վերայ, նորայ կտակը և կտակակատարաց հաշիվը Գրիգոր Իզմիրյանցի և Ավետիք Սվեչնիկյանցի 2-էն օգոստոսի 1862 ամի մինչ ց1-ն հունվարի 1872 ամի.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանց և ընկ. 1872.- 16 էջ:
- 205. Սիմոնյան Պ.** Սրբազան պատմություն Հին կտակարանի հայ տղայոց և աղջկանց համար.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1872.- 214 էջ:
- 206. Վիլե Ա.** Համառոտ պատմություն ֆիզիքական աշխարհագրության: Ա գրքույկ.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1872.- 82 էջ:
- 207. Տեր-Հակոբյան Ն.** Դասագիրք ռուսաց լեզվի.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1872.- 260 էջ:
- 208. Բէօմէ Էրնստ.** Մանկավարժական նամակներ.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1873.- 199 էջ:
- 209. Բուրգեր Ա.** Համառոտ դասագիրք աշխարհագրության.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1873.- 54 էջ:
- 210. Գ. Տ. Ա. Ե.** Ընթերցարան հայ երեխաների համար.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1873.- 104 էջ:
- 211. Լևոն Զ.** Սուր Լևոնի 6-րդի թագավորի Հայոց.- Թիֆլիս: 1873.- Կես թերթ:
- 212. Խուդյանց Ա.** Նոր երգարան.- Թիֆլիս: Տպարան Կովկասի գլխավոր կառավարության, 1873.- 144 էջ:
- 213. Շահվերդյան Վ.** Նկատողական ուսում սկզբնական.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1873.- 176 էջ:
- 214. Շիլեր Ֆ.** Վիլիելմ Տելլ.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1873.- 205 էջ:
- 215. Տեր-Մելիքսեդեկյան Գ.** Մեծ մարդերի պատմություններ.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1873.- 261 էջ:
- 216. Տեր-Հակոբյան Ն.** Ընթերցարան հայերեն լեզվի.- Թիֆլիս: Տպարան Կովկասի գլխավոր կառավարության, 1873.- 386 էջ:
- 217. Օրացույց 1874** թվականին Քրիստոսի և Ազգիս Հայոց ՌՅԻԳ - 1323.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1873.- 104 էջ:
- 218. Ա. ընծայաբերություն** Ներսիսյան դպրոցի սրբազան նախագահին, հարգո հոգաբարձվաց, մեծ, նոր ընտրյալ տեսչին և նորա մանկավարժական

- Ժողովին ևս և նույն դպրոցի մերձակա հորեյանի օրվան, մի Գյումրեցվո կողմից.- Թիֆլիս: Տպարան Կովկասի գլխավոր կառավարության, 1874.- 44 էջ:
- 219. Աղայեան Ղ.** Հայկական հնչյունների մասին.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիանյանցի, 1874.- 50 էջ:
- 220. Դասատետր** աղոթից ի պետս դպրոցաց ազգիս.- Թիֆլիս: Տպարան Կովկասի գլխավոր կառավարության, 1874.- 47 էջ:
- 221. Ետուշևսկի Պ.** Ժողովածու թվաբանական խնդիրների.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիանյանցի, 1874.- 169 էջ:
- 222. Երիցյան Ս.** Տոմար ընտանեկան 1874-1875թ..- Թիֆլիս: Տպարան Կովկասի գլխավոր կառավարության, 1874.- 226 էջ:
- 223. Երկրորդ ընծայաբերություն** Ներսիսյան դպրոցի հորեյանի օրվան Գյումրեցվո կողմից.- Թիֆլիս: Տպարան Կովկասի գլխավոր կառավարության, 1874.- 32 էջ:
- 224. 1835 թվին** հաստատված Ռուսաստանի ընկերություն.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիանյանցի, 1874.- 22 էջ:
- 225. Ղազախեցի.** Դավի-Դառաբա կամ մի հարսանիք.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիանյանցի, 1874.- 90 էջ:
- 226. Ղուկասյան Հ.** Համառոտ հայեացք մայրենի լեզվի ուսման վերա.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիանյանցի, 1874.- 34 էջ:
- 227. Պալասանյան Ս.** Քերականություն մայրենի լեզվի.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիանյանցի, 1874.- 238 էջ:
- 228. Տեր-Դավթյան Կ.** Նոր դասագիրք ռուսաց լեզուն վեց ամսում սովորելու.- Թիֆլիս: Տպարան Կովկասի գլխավոր կառավարության, 1874.- 87 էջ:
- 229. Տեր-Ղևոնդյան Ն.** Մայրենի լեզու փոքրահասակ մանուկների համար.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիանյանցի, 1874.- 176 էջ:
- 230. Տեր-Մելիքսեդեկյան Գ.** Մի համառոտ հայեացք 19-րդ դարի հայ հոգևորականության վերայ.- Թիֆլիս: Տպարան Կովկասի գլխավոր կառավարության, 1874.- 36 էջ:
- 231. Րաֆֆի.** Փունջ: Հտ. 1.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիանյանցի, 1874.- 320 էջ:
- 232. Րաֆֆի.** Փունջ: Հտ. 2.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիանյանցի, 1874.- 327 էջ:
- 233. Օրացույց** 1875 թվականին Քրիստոսի և Ազգիս Հայոց ՌՅԻԴ - 1324.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիանյանցի, 1874.- 160 էջ:

- 234. Աղայեան Ղ.** Ուսումն մայրենի լեզվի.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1875.- 61 էջ:
- 235. Եվտուշևսկի Պ.** Ժողովածու թվաբանական խնդիրների: Մաս 1.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1875.- 61 էջ:
- 236. Համառոտ մանկավարժություն.-** Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1875:
- 237. Համառոտ տեսություն երկրի և լույսի մասին.-** Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1875.- 52 էջ:
- 238. Հին և Նոր կտակարանի համառոտ պատմություն մանր տղայոց և օրհորդաց համար.-** Թիֆլիս: Տպարան Ի. Ա. Չանցևի, 1875.- 52 էջ:
- 239. Ղուկասյան Հ.** Դասագիրք ընթերցանության Հայոց դպրոցների համար.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1875.- 199 էջ:
- 240. Մանդինյան Ս.** Դպրոցական սահմանադրություն.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1875.- 46 էջ:
- 241. Մանդինյան Ս.** Մանկավարժական տարակուսանքներ մեր մեջ.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1875.- 73 էջ:
- 242. Շահվերդյան Գ.** Վարդ և մանիշակ.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1875.- 62 էջ:
- 243. Սիմեոնյան Պ.** Սրբազան պատմություն Նոր կտակարանի հայ տղայոց և օրհորդաց համար: Հտ. Բ.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1875.- 239 էջ:
- 244. Փրանգլին Բենիամին.** Փորձառու Ռիշարի խրատները կամ հարստանալու միջոց.- Թիֆլիս: Տպարան Հովհաննես Մարտիրոսյանցի, 1875.- 48 էջ:
- 245. Օրացույց** 1876 նահանջ թվականին Քրիստոսի և Ազգիս Հայոց ՌՅԻԵ - 1325.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1875.- 146 էջ:
- 246. Օրբելի Հ.** Նախաշավիղ կրոնագիտության ըստ ուղղափառ դավանության Հայաստանյայց Սուրբ եկեղեցվո: Մաս 1.- Թիֆլիս: Տպարան Ի. Ա. Չանցևի, 1875.- 39 էջ:
- 247. Աղայան Ղ.** Ուսումն մայրենի լեզվի.- Թիֆլիս: Տպարան Հովհաննես Մարտիրոսյանցի, 1876.- 45 էջ:
- 248. Առաքելյան Հ.** Ճանապարհորդություն Դավրեժից Նախիջևան.- Թիֆլիս: Տպարան Համբարձում Էնֆիաճյանցի, 1876.- 40 էջ:

*Շարունակելի...
Կազմող՝ Արմինե Դավթյան*